

คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน

การพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(Environmental Health Accreditation: EHA)

กระบวนการที่ 2

การจัดการคุณภาพน้ำบริโภค

คำนำ

การรับรองคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Environmental Health Accreditation: EHA) เป็นกลไกและเครื่องกระตุ้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดการพัฒนาระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบทั้งองค์กร เพื่อให้การดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคุณภาพและยั่งยืน ลดความเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม เป็นการสร้างหลักประกันให้แก่ประชาชนที่จะได้รับการคุ้มครองด้านการบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณภาพ และช่วยส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของชุมชนให้ดีขึ้น ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติที่ควบคุมดูแลเกี่ยวกับการอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อคุ้มครองประชาชนด้านสุขภาพ โดยครอบคลุมการดำเนินกิจการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุขของประชาชน ตั้งแต่ระดับครัวเรือน ชุมชน ตลอดจนกิจการขนาดเล็กและขนาดใหญ่

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข จึงได้จัดทำคู่มือ มาตรฐานการปฏิบัติงานของการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (SOP) **กระบวนการที่ 2 การจัดการคุณภาพน้ำบริโภค** เพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถบริหารจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ได้คุณภาพตามมาตรฐานการปฏิบัติงานระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมในแต่ละท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนสอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพบริหารราชการของประเทศต่อไป

กรมอนามัย

**คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operation Procedure : SOP)
การพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(Environmental Health Accreditation: EHA)**

วัตถุประสงค์ของการจัดทำคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน (SOP)

๑. เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน
๒. เพื่อเป็นเอกสารอ้างอิงในการปฏิบัติงาน ลดความผิดพลาดในการทำงาน
๓. เพื่อเป็นเครื่องมือในการติดตามงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๔. เพื่อเป็นเครื่องมือในการฝึกอบรม และเป็นสื่อในการประสานงาน เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานสอดคล้องกับ นโยบาย วิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้

ประโยชน์ของการจัดทำคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน (SOP)

๕. ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติงานเกิดความเข้าใจ ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการทำงาน ลดขั้นตอนการทำงานที่ซับซ้อน และลดข้อผิดพลาดจากการทำงานที่ไม่เป็นระบบ ส่งผลให้ได้งานที่มีคุณภาพตามระยะเวลาที่กำหนด
๖. เป็นคู่มือช่วยในการเรียนรู้การทำงานของผู้ที่เริ่มปฏิบัติงานใหม่ ให้สามารถเริ่มปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ช่วยลดเวลาในการสอนงาน บุคลากร หรือเจ้าหน้าที่ที่สามารถทำงานแทนกันได้ แต่ละหน่วยงานรู้งานซึ่งกันและกัน ช่วยในการออกแบบระบบงานใหม่และปรับปรุงงาน เป็นต้น

เนื้อหาของคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน (SOP)

๑. วัตถุประสงค์ : ระบุถึงสิ่งที่ต้องการจากการปฏิบัติตาม SOP ในแต่ละประเด็น
๒. ขอบเขตของงาน : ระบุความครอบคลุมของ SOP ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน
๓. หน่วยงานที่รับผิดชอบ : ระบุหน่วยงาน/ตำแหน่งบุคคลที่นำ SOP ไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์
๔. เอกสารอ้างอิง : ระบุชื่อและหมายเลขเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ SOP
๕. แผนภูมิการทำงาน : ระบุขั้นตอนการปฏิบัติงานโดยย่อ เพื่อให้ทราบว่า ใคร ทำอะไร
๖. รายละเอียดของขั้นตอนการปฏิบัติงาน : เป็นการบรรยายรายละเอียดของการทำงานตามแผนภูมิ
๗. คำนิยาม : เป็นการอธิบายความหมาย เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน
๘. แบบฟอร์ม/เอกสารที่เกี่ยวข้อง : เป็นการระบุชื่อและหมายเลขของแบบฟอร์มที่ใช้ในการบันทึกการปฏิบัติงานตามขั้นตอนต่างๆ

มาตรฐาน การปฏิบัติงาน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	ชื่อกระบวนการ	รหัสกระบวนการงาน EHA 2001
	การจัดการคุณภาพน้ำประปา (ผลิตโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.))	แก้ไขครั้งที่ 6 : ตุลาคม 2564
	ผู้จัดทำ	วันที่เริ่มใช้เอกสาร ตุลาคม 2564
	สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ	จำนวนหน้า : 6 หน้า

1. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาระดับคุณภาพน้ำประปาที่ผลิตโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในชุมชนทั้งในพื้นที่เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลให้ได้มาตรฐานคุณภาพน้ำบริโภคอย่างต่อเนื่อง เพื่อสุขภาพที่ดีของประชาชน

2. ขอบเขต

การจัดการคุณภาพน้ำประปาที่ผลิตโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ครอบคลุมตั้งแต่ การกำหนดผู้รับผิดชอบบริหารและดูแลระบบประปา สำรวจข้อมูลพื้นฐานและวินิจฉัยระบบประปา รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลประเมินจุดเสี่ยงของระบบประปา พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลระบบประปา พัฒนา/ปรับปรุงระบบประปาตามแผนที่กำหนด เฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปา ดูแลบำรุงรักษาระบบผลิตน้ำประปา จัดการเรื่องร้องเรียนบริหารจัดการประปาที่ดี สื่อสารสาธารณะ ติดตามตรวจสอบประสิทธิภาพการพัฒนาปรับปรุงระบบ ทบทวนแผนการดำเนินงาน และสรุปผลการดำเนินงาน

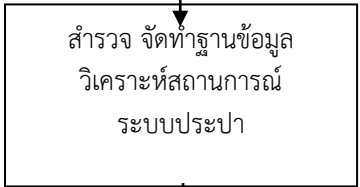
3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. เอกสารอ้างอิง

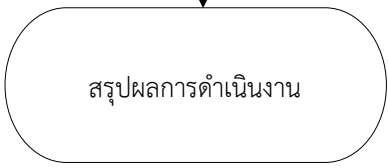
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. สำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. คู่มือมาตรฐานระบบน้ำสะอาด ที่มา <http://www.dla.go.th/servlet/EbookServlet?ebookGroup=3>
- กรมอนามัย. ศูนย์ห้องปฏิบัติการกรมอนามัย. คู่มือการสู่มเก็บการบรรจุและการเก็บรักษาตัวอย่างน้ำบริโภค. ที่มา http://rldc.anamai.moph.go.th/images/FileDownloads/UDC_Drink.pdf
- พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496. ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 70 ตอนที่ 14 หน้า 16-17, 2496.
- พระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537. ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 11 ตอนที่ 53 ก หน้า 26 (ลงวันที่ 2 ธันวาคม 2537), 2537.
- เกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ กรมอนามัย พ.ศ. 2563 [ออนไลน์] ; ที่มา https://foodsafety.anamai.moph.go.th/ewt_dl_link.php?nid=4113&filename=water_index18
- กรมทรัพยากรน้ำ. หลักเกณฑ์และมาตรฐานคุณภาพระบบประปาหมู่บ้าน [ออนไลน์] ; ที่มา <http://202.129.59.73/ebook/mattatanprapa200961/mattatanprapa-200961.pdf>

5. แผนภูมิการทำงาน

ขั้นตอน ที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา (วันทำการ)	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
ระยะเตรียมการ					
1	 <p>กำหนดผู้รับผิดชอบ</p>	7 วัน	มีความรู้ด้านสาธารณสุข (อนามัยสิ่งแวดล้อม)หรือผ่านการอบรมหลักสูตรผู้ดูแลระบบประปา หรือมีประสบการณ์ในการทำงานอย่างน้อย 1 ปี	คำสั่งแต่งตั้ง/มอบหมายผู้รับผิดชอบหรือคณะทำงาน/เอกสารมอบหมายงาน	นายกเทศมนตรี
ระยะดำเนินการ					
2	 <p>สำรวจ จัดทำฐานข้อมูล วิเคราะห์สถานการณ์ ระบบประปา</p>	7 วัน	มีทะเบียนข้อมูลระบบประปาที่ถูกต้อง ตรวจสอบได้ และปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน อยู่เสมอ (ตามแบบสำรวจระบบประปาของกรมอนามัยหรือกรมทรัพยากรน้ำ)	1.การรวบรวมข้อมูล การให้บริการน้ำประปา ในเขตพื้นที่ อปท. ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1) ความครอบคลุมของการให้บริการประชาชน จำนวนครัวเรือน ประชากรในพื้นที่ 2) ข้อมูลแหล่งน้ำดิบ กำลังการผลิต อัตราการจ่ายน้ำของหน่วยให้บริการ หรือข้อมูลองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับระบบผลิตน้ำประปา ในความรับผิดชอบ 3) เส้นท่อ/แนวการจ่ายน้ำให้ประชาชน /จุดเฝ้าระวังคุณภาพน้ำต้นท่อ ปลายท่อ 4) แผนผังอธิบายกระบวนการผลิตน้ำประปาตามหลักวิชาการ (Water Supply System) 5) ข้อมูลการร้องเรียนด้านการบริการ การจัดการ และคุณภาพน้ำประปา 1.มีรายงานหรือบทสรุปการวิเคราะห์สถานการณ์ระบบประปาตามข้อมูลหัวข้อที่ 1 2.มีการจัดทำระบบ	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นตอน ที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา (วันทำการ)	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
	<pre> graph TD Start[ ] --> Analysis[วิเคราะห์ระบบประปาและ บุคลากรที่ดูแลระบบ] </pre>			ข้อมูล หรือฐานข้อมูล ทะเบียนระบบประปา และจัดทำเป็นแฟ้มข้อมูล พร้อมบันทึกลงในระบบ คอมพิวเตอร์ หรือ อื่น ๆ ซึ่งต้องมีข้อมูลครบถ้วน ตามจำนวนระบบประปา ที่ดูแล	
3	<pre> graph TD A[วิเคราะห์ระบบประปาและ บุคลากรที่ดูแลระบบ] --> B{ประเมินจุดเสี่ยง และจัดลำดับความ เสี่ยงของระบบ ประปา} B --> C[ความเสี่ยงไม่สำคัญ] B --> D[ความเสี่ยงสำคัญ] C --> E[การป้องกันความเสี่ยง] D --> F[กำหนดมาตรการใน การควบคุมความเสี่ยง] F --> A subgraph VerticalLabel [ ] direction TB G[ดำเนินการ แก้ไข] end </pre>	14 วัน	<ol style="list-style-type: none"> 1.มีข้อมูลวิเคราะห์และประเมินจุดเสี่ยงของระบบประปาที่ต้องควบคุมตั้งแต่แหล่งน้ำดิบ จนถึงบ้านผู้ใช้ น้ำ โดยใช้ข้อมูลในข้อ ๒ ประกอบการประเมินความเสี่ยง 2.มีผังโครงสร้างบุคลากรที่ดูแลระบบประปา โดยระบุรายละเอียดบุคคล ช่องทางการติดต่อ และเป็นข้อมูลปัจจุบัน 3.การจัดลำดับความเสี่ยง 	<ol style="list-style-type: none"> 1.มีเอกสารข้อมูลผลการวิเคราะห์ วัสดุภาพปัญหาและประเมินจุดเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของจุดเสี่ยงที่ต้องควบคุมในระบบประปา (ปริมาณน้ำที่จะผลิต/คุณภาพน้ำดิบ/คุณภาพน้ำจ่ายต้นทาง/คุณภาพน้ำปลายท่อหรือหน้ามาตรบ้านผู้ใช้น้ำ ฯลฯ) 2.มีแผนพัฒนาปรับปรุงระบบประปา การเฝ้าระวัง และแผนสนับสนุนที่เกี่ยวข้อง เช่น การพัฒนาบุคลากรวิชาการ 	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย
4	<pre> graph TD H[การพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ ผู้ดูแลระบบประปาและ อาสาสมัคร,แกนนำในการเฝ้า ระวังคุณภาพน้ำประปา] </pre>	ระยะตามที่ หลักสูตร กำหนด	มีความรู้ด้านการดูแลระบบประปาและคุณภาพน้ำบริโภค	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีแผนงาน/โครงการอบรมผู้ดูแลระบบประปา หรือสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการอบรมหลักสูตรเกี่ยวข้องกับระบบประปา 2.มีแผนงบประมาณโครงการอบรมอาสาสมัครแกนนำในการเฝ้าระวังคุณภาพ 	ผู้รับผิดชอบที่ได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมาย

ขั้นตอน ที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา (วันทำการ)	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
				<p>น้ำประปาด้วยชุดทดสอบภาคสนาม</p> <p>3. มีการอบรมผู้ดูแลระบบประปาอย่างน้อย 1 ครั้ง หรือผู้ดูแลระบบประปาได้รับการอบรม อย่างน้อย 1 คน กรณีมีประสบการณ์การดูแลระบบประปามากกว่า ๑ ปีให้พิจารณาการ Refresh ความรู้เทคนิคจากการอบรมหน้างานผลิต (On the job training) จากหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญในพื้นที่ เช่น การประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค เป็นต้น</p> <p>4. มีการอบรมอาสาสมัคร , แกนนำในการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปาด้วยชุดทดสอบภาคสนาม</p>	
5	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">พัฒนา/ปรับปรุงระบบประปา</div>	ตามระยะเวลาที่กำหนด	ระบบประปาได้มาตรฐานตามเกณฑ์น้ำสะอาดของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย หรือแนวทางการประเมินระบบประปา ขั้นตอนที่ 5	<p>1. มีแผนการพัฒนา และรายงานการดำเนินการตามแผนฯ</p> <p>2. มีผลการตรวจสอบระบบตามมาตรฐานคุณภาพงาน</p>	ผู้รับผิดชอบที่ได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมาย
ระยะติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์					
6	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปา</div>	ตามระยะเวลาที่กำหนด	<p>1. สุ่มเฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปาในระบบจ่ายน้ำ (ปลายท่อ) และเพิ่มขึ้น 1 จุดต่อประชากรทุก 5,000 คนด้วยชุดทดสอบภาคสนาม (๐.31 และ ๐.</p>	<p>1. มีสรุปผลการเฝ้าระวังฯ ด้วย ชุดทดสอบ ๐.31/๐.11 ทุกเดือน</p> <p>2. ผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำประปาตามเกณฑ์คุณภาพน้ำประปา</p>	ผู้รับผิดชอบที่ได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมาย

ขั้นตอน ที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา (วันทำการ)	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
			<p>11) ทุกเดือน โดย หากตรวจด้วย อ.31 แล้วพบค่าคลอรีนอิสระคงเหลือ น้อยกว่า 0.2 ppm ต้องเฝ้าระวังด้วย อ. 11 ทุกครั้งและทุกจุดที่ตรวจ</p> <p>2. สุ่มเก็บตัวอย่างน้ำประปา ต้นท่อ 1 จุด และปลายท่อ 1 จุด และเพิ่มขึ้น 1 จุดต่อประชากรทุก 5,000 คน ส่งตรวจวิเคราะห์ตามเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ กรมอนามัย ปี 2563ทางห้องปฏิบัติการ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง</p> <p>3. สรุปรายงาน/สถานการณ์การเฝ้าระวังและสุ่มเก็บตัวอย่างน้ำประปา</p> <p>4. การเผยแพร่สถานการณ์คุณภาพน้ำและสื่อสารความเสี่ยงคุณภาพน้ำประปาไปสู่ประชาชนผู้ใช้น้ำ</p>	<p>ดื่มได้ กรมอนามัย ปี 2563 ทางห้องปฏิบัติการ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง</p> <p>3. มีรายงานสรุปรายงานสถานการณ์เฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปา</p> <p>4. มีแผนการสื่อสารความเสี่ยง/ประชาสัมพันธ์ รายงานคุณภาพน้ำประปาและมีการเผยแพร่รายงานสถานการณ์คุณภาพน้ำประปาผ่านช่องทางประจำสำหรับเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของอปท. (แบบประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (LPA) 2564 ด้านที่ 5 ธรรมนูญบ้าน 8-9)</p>	
7		14 วัน	สรุปรายงานผลการดำเนินงานพัฒนาปรับปรุงระบบประปา	รายงานสรุปรายงานผลการดำเนินงานประจำปี	ผู้รับผิดชอบที่ได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมาย

6. รายละเอียดของขั้นตอนการปฏิบัติงาน

6.1 ระยะเตรียมการ

(1) กำหนดผู้รับผิดชอบ

ผู้บริหารท้องถิ่น/หน่วยงานกำหนดผู้รับผิดชอบงานการจัดการคุณภาพน้ำประปาในรูปคณะทำงาน/บุคคล แต่งตั้งคณะทำงานโดยพิจารณาจากผู้ที่มีความรู้ด้านสาธารณสุข (อนามัยสิ่งแวดล้อม) หรือผ่านการอบรมหลักสูตรผู้ดูแลระบบประปา หรือผ่านการอบรมการจัดการคุณภาพน้ำประปา หรือมีประสบการณ์ในการทำงานอย่างน้อย 1 ปี โดยอาจมีบุคลากรอื่น ๆ โดยอาจมีบุคลากรอื่น ๆ มาร่วมในคณะทำงาน ซึ่งอาจเป็นบุคลากรภายในและ/หรือภายนอกหน่วยงาน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่แตกต่างกันออกไป

6.2 ระยะดำเนินการ

(2) สำรวจ จัดทำฐานข้อมูล วิเคราะห์สถานการณ์ระบบประปา

สำรวจข้อมูล รวบรวม และจัดทำฐานข้อมูลการให้บริการน้ำประปาในเขตพื้นที่ อปท. ประกอบด้วย จำนวนครัวเรือน ประชากรในพื้นที่ที่ใช้บริการน้ำประปาอปท. ข้อมูลแหล่งน้ำดิบ กำลังการผลิต อัตราการจ่ายน้ำของหน่วยให้บริการ หรือข้อมูลองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับระบบผลิตน้ำประปาในความรับผิดชอบ เส้นท่อ/แนวการจ่ายน้ำให้ประชาชน /จุดเฝ้าระวังคุณภาพน้ำต้นท่อ ปลายท่อ แผนผังอธิบายกระบวนการผลิตน้ำประปาตามหลักวิชาการ (Water Supply System) ข้อมูลการร้องเรียนด้านการบริการ การจัดการ และคุณภาพน้ำประปา และมีรายงานหรือบทสรุปการวิเคราะห์สถานการณ์ระบบประปาตามข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับระบบผลิตประปา อปท.ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ต้องจัดทำระบบข้อมูล หรือฐานข้อมูลทะเบียนระบบประปาและจัดทำเป็นแฟ้มข้อมูลพร้อมบันทึกลงในระบบคอมพิวเตอร์ หรือ อื่น ๆซึ่งต้องมีข้อมูลครบถ้วนตามจำนวนระบบประปาที่ดูแล ซึ่งสามารถใช้แบบฟอร์มแบบสำรวจระบบประปา กรณีใช้น้ำผิวดิน หรือแบบสำรวจระบบประปา กรณีใช้น้ำบาดาล หรือแบบประเมินคุณภาพระบบประปาหมู่บ้านของกรมทรัพยากรน้ำ เพื่อนำรายละเอียดการประเมินประกอบการวิเคราะห์ระบบประปา

(3) วิเคราะห์ระบบประปาและบุคลากรที่ดูแลระบบ

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการรวบรวมและประมวลผลข้อมูลไว้อย่างเป็นระบบสามารถนำมาใช้ประโยชน์แล้วนำมาวิเคราะห์และประมวลความสัมพันธ์ของข้อมูลต่าง ๆ เพื่อประเมินว่า มีความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดปัญหา ณ จุดใด อย่างไร ซึ่งหน่วยผลิตวิเคราะห์ว่าเป็นความเสี่ยงที่สำคัญมีผลกระทบต่อปริมาณ และคุณภาพน้ำประปา และนำมากำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา ค้นหาทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในการกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยง โดยต้องมีข้อมูลวิเคราะห์และประเมินจุดเสี่ยงของระบบประปาที่ต้องควบคุมตั้งแต่ แหล่งน้ำดิบ จนถึงบ้านผู้ใช้น้ำ โดยใช้ข้อมูลในข้อ 2 ประกอบการประเมินความเสี่ยง ทั้งนี้การจัดให้มีผังโครงสร้างบุคลากรที่ดูแลระบบประปาที่ระบุรายละเอียดบุคคล ช่องทางการติดต่อ และเป็นข้อมูลปัจจุบันนั้นจะช่วยให้ประชาชนที่ใช้บริการสามารถแจ้งเหตุต่อแตก ท่อรั่ว ได้ ส่วนการการจัดลำดับความเสี่ยงระบบประปานั้นสอดคล้องกับการวางแผนซ่อม ปรับปรุง ของงบประมาณ หรือพัฒนาศักยภาพบุคลากรซึ่งมีประโยชน์ต่อการลดค่าใช้จ่ายเพิ่มกำไรในการบริหารจัดการระบบประปาได้

(4) การพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลระบบประปา

ผู้บริหารท้องถิ่น/หน่วยงานต้องสนับสนุนให้มีการจัดอบรม หรือจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจ เพิ่มพูนทักษะ และแนวคิดใหม่ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบระบบประปา รวมถึงการสนับสนุนส่งเสริมให้เข้าร่วมการอบรม/ศึกษาดูงานกับหน่วยงานภายนอก โดยจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรและส่งเสริมเข้ารับการอบรมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันต่อยุคสมัย ทั้งนี้การอบรมหน้างานผลิตโดยหน่วยงานเชี่ยวชาญในพื้นที่ให้นับเป็นการเพิ่มพูนองค์ความรู้และทักษะการดูแลระบบประปา โดยสามารถจัดทำสรุปผลการอบรมหรือทะเบียนการเข้าการอบรมหรือระบุในบันทึกสมุดเยี่ยมเพื่อประกอบหลักฐานในการพัฒนาศักยภาพได้ซึ่งรูปถ่าย ประกาศนียบัตร ควรจัดเก็บให้เป็นระบบตั้งระบุในกระบวนงาน

(5) พัฒนา/ปรับปรุงระบบประปา

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการพัฒนา/ปรับปรุงระบบประปาและองค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อให้มีความสมบูรณ์และพร้อมในการผลิตน้ำประปาได้อย่างมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งจัดทำแนวทางการปรับปรุงแก้ไขเมื่อเกิดปัญหาเกี่ยวกับระบบการผลิต ระบบให้บริการน้ำประปา หรือการร้องเรียนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

6.3 ระยะติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์

(6) การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปา

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการตรวจสอบ/เฝ้าระวังด้านคุณภาพน้ำบริโภค โดยการสุ่มเก็บตัวอย่างน้ำบริโภคและทำการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำโดยใช้ชุดทดสอบภาคสนามและส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ ซึ่งต้องใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ เช่น ชุดทดสอบคุณภาพน้ำภาคสนาม ชุดอุปกรณ์ในการเก็บตัวอย่างน้ำ โดยต้องจัดเตรียมและวางแผนล่วงหน้ารวมทั้งใช้วิธีการเก็บตัวอย่างน้ำอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อให้สามารถเป็นตัวแทนของน้ำประปาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และหากผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ต้องมีการดำเนินการพัฒนา/ปรับปรุงแก้ไขระบบประปาเพื่อให้น้ำประปามีคุณภาพได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน ทั้งนี้ต้องเผยแพร่ข้อมูลสถานการณ์คุณภาพน้ำของอปท.ผ่านช่องทางประจำสำหรับเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของอปท. ตามแบบประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (LPA) 2561 ด้านที่ 5 ธรรมาภิบาล หน้า 8 เน้นให้ประชาชนได้ตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปาในพื้นที่

(7) สรุปผลการดำเนินงาน

สรุปผลการดำเนินงานทั้งหมด รวมทั้งข้อเสนอแนะ/ปรับปรุงเพื่อเตรียมการรองรับปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เมื่อสถานการณ์หรือสภาวะแวดล้อมต่างที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพน้ำเปลี่ยนไป

7. คำนิยาม

ระบบผลิตประปา หมายถึง การนำน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ อันได้แก่แหล่งน้ำใต้ดิน หรือแหล่งน้ำผิวดิน มาผ่านขั้นตอนการปรับปรุงคุณภาพน้ำ เพื่อผลิตให้เป็นน้ำที่สะอาดตามหลักวิชาการและวิธีอันเหมาะสม แล้วจ่ายน้ำที่ผลิตได้ให้แก่ประชาชน เพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคโดยการจ่ายน้ำตามทอผานมาตรฐานวัดตลอด 24 ชั่วโมง

8. แบบฟอร์ม/เอกสารที่เกี่ยวข้อง

8.1 แบบสำรวจระบบประปา กรณีใช้น้ำผิวดิน/แบบสำรวจระบบประปา กรณีใช้น้ำบาดาลของกรมอนามัย หรือแบบประเมินคุณภาพระบบประปาหมู่บ้านของกรมทรัพยากรน้ำ

8.2 แบบฟอร์มการเก็บตัวอย่างน้ำส่งตรวจวิเคราะห์ข้อมูลตามระบบเฝ้าระวัง

8.3 ชุดทดสอบภาคสนาม ได้แก่ ชุดตรวจการปนเปื้อนโคลิฟอร์มแบคทีเรียในน้ำ (อ.11) และชุดตรวจสอบปริมาณคลอรีนอิสระคงเหลือในน้ำ (อ.31)

มาตรฐานการปฏิบัติงาน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	ชื่อกระบวนการ การจัดการคุณภาพน้ำประปา (ผลิตโดยหน่วยงานอื่น)	รหัสกระบวนการ EHA 2002
		แก้ไขครั้งที่ 6 : ตุลาคม 2564
	ผู้จัดทำ สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ	วันที่เริ่มใช้เอกสาร ตุลาคม 2564
		จำนวนหน้า : 5 หน้า

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีแนวทางในการจัดการคุณภาพน้ำประปาที่หน่วยงานอื่นผลิตและให้บริการในพื้นที่รับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างเป็นระบบ เพื่อสุขภาพอนามัยที่ดีของประชาชน

2. ขอบเขต

การจัดการคุณภาพน้ำประปาที่ผลิตโดยหน่วยงานอื่น ครอบคลุมกระบวนการดำเนินงานเริ่มตั้งแต่การแต่งตั้งคณะทำงานหรือการมอบหมายผู้รับผิดชอบการดำเนินงานด้านการจัดการคุณภาพน้ำประปา รวบรวมข้อมูลการให้บริการของหน่วยประปาในพื้นที่ อปท. วางแผนและกำหนดประเด็นการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปา และจุดเก็บตัวอย่าง พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ / เครื่องมือที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบ/เฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปา แจ้งข้อมูลการเฝ้าระวังให้หน่วยผลิตทราบ ทบทวนแผนการดำเนินงานและสรุปผลการดำเนินงาน

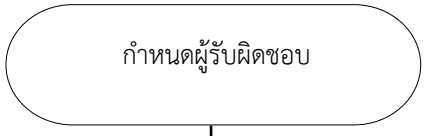
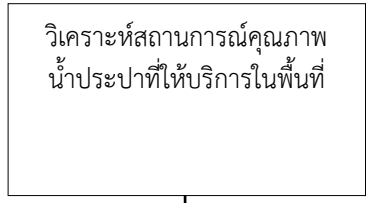
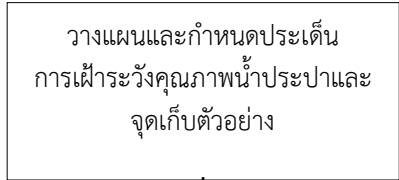
3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. สำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. คู่มือมาตรฐานระบบน้ำสะอาด ที่มา <http://www.dla.go.th/servlet/EbookServlet?ebookGroup=3>
- กรมอนามัย. ศูนย์ห้องปฏิบัติการกรมอนามัย. คู่มือการสุ่มเก็บการบรรจุและการเก็บรักษาตัวอย่างน้ำบริโภค. ที่มา http://rldc.anamai.moph.go.th/images/FileDownloads/UDC_Drink.pdf
- พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496. ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 70 ตอนที่ 14 หน้า 16-17, 2496.
- พระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537. ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 11 ตอนที่ 53 ก หน้า 26 (ลงวันที่ 2 ธันวาคม 2537), 2537.
- เกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ กรมอนามัย พ.ศ. 2563 [ออนไลน์] ; ที่มา https://foodsafety.anamai.moph.go.th/ewt_dl_link.php?nid=4113&filename=water_index18

5. แผนภูมิการทำงาน

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
ระยะเตรียมการ					
1	 <p>กำหนดผู้รับผิดชอบ</p>	7 วัน	คณะกรรมการดำเนินงานที่ชัดเจนและการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่ให้บริการน้ำประปาในพื้นที่	<ul style="list-style-type: none"> - มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพน้ำประปาของอปท.ที่มีหน่วยบริการน้ำประปาในพื้นที่เป็นองค์ประกอบอย่างน้อย 1 คน - มีรายงานการประชุมคณะกรรมการฯ 	นายกเทศมนตรี/ผู้บริหาร อปท. ผู้แทนหน่วยบริการน้ำประปาในพื้นที่
ระยะดำเนินการ					
2	 <p>วิเคราะห์สถานการณ์คุณภาพน้ำประปาที่ให้บริการในพื้นที่</p>	7 วัน	นำข้อมูลคุณภาพน้ำประปารวมทั้งข้อมูลจากผู้ใช้น้ำประปามาจัดทำสถานการณ์คุณภาพน้ำประปาในพื้นที่ อปท.	<ol style="list-style-type: none"> 1.มีการนำข้อมูลคุณภาพน้ำประปาจากหน่วยผลิตที่ให้บริการในพื้นที่ หรือจากหน่วยงานอื่น หรืออปท.ตรวจสอบเอง มาวิเคราะห์สถานการณ์คุณภาพน้ำประปา 2.มีการจัดทำสรุปสถานการณ์คุณภาพน้ำประปาในพื้นที่ 3.วิเคราะห์ประเด็นปัญหาคุณภาพน้ำประปาในพื้นที่ 	ผู้รับผิดชอบที่ได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมาย
3	 <p>วางแผนและกำหนดประเด็นการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปาและจุดเก็บตัวอย่าง</p>	7 วัน	<ul style="list-style-type: none"> - แผนการดำเนินงานและกรอบเวลาในการดำเนินงานขั้นตอนชัดเจน - มาตรฐานการเฝ้าระวัง (วิธีการเก็บจุดเก็บตัวอย่าง ความถี่ จำนวนตัวอย่าง พารามิเตอร์ที่ต้องเฝ้าระวัง วิธีวิเคราะห์น้ำ) - การมีส่วนร่วมของประชาชนผู้ใช้น้ำในการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปาที่ให้บริการในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีแผนการดำเนินงานเฝ้าระวังในพื้นที่ตามประเด็นปัญหาที่วิเคราะห์ไว้ในขั้นตอนที่ 2 อย่างชัดเจน โดย ✓ กำหนดผู้รับผิดชอบ ✓ ระยะเวลาดำเนินการ ✓ จุดเก็บตัวอย่าง ✓ แผนที่แสดงระยะห่างจากระบบผลิตถึงจุดเก็บปลายทาง ✓ จำนวนตัวอย่าง 	ผู้รับผิดชอบที่ได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมาย

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
4	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่/ เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง</div> 	3 วัน	เจ้าหน้าที่ผู้ดูแล/ ผู้รับผิดชอบ/เครือข่าย ที่เกี่ยวข้องมีความรู้ด้าน การจัดการคุณภาพน้ำ และเฝ้าระวังคุณภาพ น้ำประปา	1. มีเอกสารโครงการ / ภาพกิจกรรมที่แสดงถึง การพัฒนาศักยภาพ อาสาสมัครในการเฝ้า ระวังคุณภาพน้ำประปา ในพื้นที่ ได้แก่ กลุ่ม อสม. แกนนำชุมชน แกนนำนักเรียน ฯลฯ 2. มีเครือข่ายในการ เฝ้าระวังคุณภาพน้ำใน ชุมชน โดยมีทะเบียน เครือข่ายฯ ที่ระบุชื่อ ประเภทแกนนำ ช่องทางการติดต่อ	ผู้รับผิดชอบที่ ได้รับการแต่งตั้ง หรือมอบหมาย
5	 <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">เฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปา</div> 	14 วัน	1. สุ่มเฝ้าระวังคุณภาพ ปลายท่อ 1 จุด และ เพิ่มขึ้น 1 จุดต่อ ประชากรทุก 5,000 คน ด้วยชุดทดสอบ ภาคสนาม (อ.31 และ อ. 11) ทุก 4 เดือน (ตาม ฤดูกาล) โดย หากตรวจ ด้วย อ.31 แล้วพบค่า คลอรีนอิสระคงเหลือ น้อยกว่า 0.2 ppm ต้องเฝ้าระวังด้วย อ. 11 ทุกครั้งและทุกจุดที่ ตรวจ 2. ผลการตรวจ วิเคราะห์ทาง ห้องปฏิบัติการประจำปี จากหน่วยผลิตที่ ให้บริการในพื้นที่	1. มีหลักฐานแสดงถึง การดำเนินงานของ เครือข่ายที่ได้รับการ พัฒนาศักยภาพ ตามขั้นตอนที่ 4 2. มีสรุปผลการเฝ้าระวังฯ ด้วยชุดทดสอบ อ.31/ อ.11 ทุก 4 เดือน (ตามฤดูกาล) ให้ ผู้บริหารรับทราบ 3. มีผลการตรวจ วิเคราะห์ทาง ห้องปฏิบัติการประจำปี หรือจากหน่วยผลิตที่ ให้บริการในพื้นที่ หรือ อปท. ดำเนินการ ส่งตรวจวิเคราะห์ทาง ห้องปฏิบัติการเอง ตาม เกณฑ์คุณภาพ น้ำประปาคัดมได้ กรมอนามัย ปี 2563	ผู้รับผิดชอบที่ ได้รับการแต่งตั้ง หรือมอบหมาย

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
6	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">แจ้งข้อมูลการเฝ้าระวังให้ หน่วยผลิตทราบ</div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;">↓</div>	3 วัน	การแจ้งสรุปผลการเฝ้า ระวังด้วย ชุดทดสอบ อ.31/ อ.11	มีหลักฐาน/เอกสาร แสดงการแจ้งผล การเฝ้าระวังคุณภาพ น้ำประปาให้หน่วยผลิต ทราบ เช่น ส่งหนังสือ แจ้งหน่วยงาน หรือ สรุปรายงานการ ประชุมที่มีหน่วยผลิต เข้าร่วมประชุม หรือมี หลักฐานที่แสดงว่า หน่วยผลิตรับทราบ ข้อมูลที่อปท.เฝ้าระวัง	ผู้รับผิดชอบที่ ได้รับการแต่งตั้ง หรือมอบหมาย
ระยะติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์					
7	<div style="text-align: center; margin-bottom: 10px;">↓</div> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 10px; width: fit-content; margin: 0 auto;">ทบทวนแผนการดำเนินงาน และสรุปผลการดำเนินงาน</div>	14 วัน	ทบทวนแผนและ สรุปผลการดำเนินงาน พัฒนา/ปรับปรุง/เฝ้า ระวังคุณภาพน้ำประปา สอดคล้องกับแผนงานที่ กำหนดและบริบท สภาพแวดล้อมในพื้นที่	1. รายงานสรุปผลการ ดำเนินงานเฝ้าระวัง คุณภาพน้ำประปา ประจำปี 2. มีการทบทวนบริบท สถานการณ์ สภาพแวดล้อมที่ เปลี่ยนแปลงในพื้นที่ และแนวทางส่งเสริม การเฝ้าระวังต่อไป	ผู้รับผิดชอบที่ ได้รับการแต่งตั้ง หรือมอบหมาย

6. รายละเอียดของขั้นตอนการปฏิบัติงาน

6.1 ระยะเตรียมการ

(1) กำหนดผู้รับผิดชอบ

ผู้บริหารท้องถิ่น/หน่วยงานกำหนดผู้รับผิดชอบงานการจัดการคุณภาพน้ำประปาในรูป
คณะทำงาน/บุคคล อาจพิจารณาแต่งตั้งคณะทำงานโดยพิจารณาจากความจำเป็น อาจมีบุคลากรภายในและ
หน่วยงานอื่น ๆ มาร่วมดำเนินการ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่แตกต่างกันออกไป โดยต้องมีคำสั่งแต่งตั้ง
คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพน้ำประปาของอปท.ที่มีหน่วยบริการน้ำประปาในพื้นที่เป็นองค์ประกอบอย่างน้อย
1 คน ทั้งนี้อาจบูรณาการร่วมกับโครงการส่งเสริมความเชื่อมั่นคุณภาพน้ำประปา (Water is Life; WIL) ที่มีตัวแทน
จากหน่วยงานเข้าร่วมเป็นคณะทำงาน หรือการประชุมส่วนราชการภายในจังหวัดหรืออำเภอที่ดำเนินการอยู่แล้ว
ก็ได้เพื่อความสะดวกในการประสานงาน แลกเปลี่ยนข้อมูล หรือเป็นตัวแทนประชาชนเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ

6.2 ระยะดำเนินการ

(2) **สำรวจ จัดทำฐานข้อมูล วิเคราะห์สถานการณ์การให้บริการของหน่วยประปาในพื้นที่ อปท.**

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบรวบรวมข้อมูลการให้บริการของหน่วยประปาในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ความครอบคลุมให้บริการประชาชน กำลังการผลิตของหน่วยให้บริการ แนวเส้นท่อการจ่ายน้ำให้ประชาชน ประมวลผลข้อมูลไว้อย่างเป็นระบบและสามารถนำมาใช้ประโยชน์ตามจุดประสงค์ได้

(3) **วางแผนและกำหนดประเด็นการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปาและจุดเก็บตัวอย่าง**

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบวางแผนและกำหนดประเด็นเป้าหมายการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปา จำนวนตัวอย่าง ความถี่ในการเฝ้าระวัง และอื่นๆ

(4) **พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่/เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง**

สนับสนุนให้มีการจัดอบรมให้ความรู้ ผู้รับผิดชอบ/เครือข่ายเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ เพื่อพัฒนาความสามารถเกี่ยวกับการจัดการคุณภาพน้ำประปาและการเฝ้าระวัง

(5) **เฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปา**

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปา โดยการสุ่มเก็บตัวอย่างน้ำประปา และทำการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำโดยใช้ชุดทดสอบภาคสนาม และส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการประจำปีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ตามเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้กรมอนามัย ปี 2563 หรือจากหน่วยผลิตที่ให้บริการในพื้นที่

(6) **แจ้งข้อมูลการเฝ้าระวังให้หน่วยผลิตทราบ**

แจ้งผลการดำเนินการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปาให้หน่วยผลิตน้ำประปาทราบ เพื่อร่วมกันพัฒนา/ปรับปรุงให้น้ำประปามีคุณภาพได้ตามเกณฑ์มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง

6.3 ระยะติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์

(7) **ทบทวนแผนการดำเนินงานและสรุปผลการดำเนินงาน**

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ทบทวนแผน สรุปผลการดำเนินงานพัฒนา/ปรับปรุง/เฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปา และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปี

7. คำนิยาม

ระบบผลิตประปาจากหน่วยผลิตอื่น หมายถึง การนำน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ อันได้แก่แหล่งน้ำใต้ดินหรือแหล่งน้ำผิวดินมาผ่านขั้นตอนการปรับปรุงคุณภาพน้ำ เพื่อผลิตให้เป็นน้ำที่สะอาดตามหลักวิชาการและวิธีอันเหมาะสมแล้วจ่ายน้ำที่ผลิตได้ให้แก่ประชาชน เพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคโดยการจ่ายน้ำตามทอผานมาตรฐานตลอด 24 ชั่วโมง โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้ผลิตน้ำประปาเองแต่ใช้บริการน้ำประปาจากหน่วยผลิตอื่น เช่น การประปาส่วนภูมิภาค หรือการประปาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนอกเขตพื้นที่ เป็นต้น

8. แบบฟอร์ม/เอกสารที่เกี่ยวข้อง

8.1 คู่มือการสุ่มเก็บ การบรรจุและการเก็บรักษาตัวอย่างน้ำบริโภค

8.2 คู่มือการใช้ชุดทดสอบภาคสนามต่างๆ เช่น ชุดตรวจโคลิฟอร์มแบคทีเรีย หรือ อ. 11 หรือชุดตรวจสอบคลอรีนอิสระคงเหลือในน้ำประปา หรือ อ.31

8.3 แบบฟอร์มการเก็บตัวอย่างน้ำส่งตรวจวิเคราะห์ข้อมูลตามระบบเฝ้าระวัง

8.4 หนังสือขอความร่วมมือการประปาส่วนภูมิภาคในการสนับสนุนข้อมูลเฝ้าระวัง

มาตรฐานการปฏิบัติงาน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	ชื่อกระบวนการ	รหัสกระบวนการงาน EHA 2003
	การจัดการคุณภาพ	แก้ไขครั้งที่ 6 : ตุลาคม 2564
	ผู้จัดทำ	วันที่เริ่มใช้เอกสาร ตุลาคม 2564
	สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ	จำนวนหน้า : 7 หน้า

1. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำกระบวนการจัดการคุณภาพน้ำดื่มหยอดเหรียญและน้ำดื่มบรรจุขวดไปใช้ควบคุมการดำเนินงานกิจการในพื้นที่ได้
2. เพื่อพัฒนาคุณภาพน้ำดื่มหยอดเหรียญและน้ำดื่มบรรจุขวดให้สะอาดปลอดภัยต่อผู้ใช้บริการ

2. ขอบเขต

กระบวนการจัดการคุณภาพน้ำจากน้ำดื่มหยอดเหรียญและน้ำดื่มบรรจุขวด ครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดผู้รับผิดชอบ สืบหาข้อมูลพื้นฐานและจัดทำทะเบียนน้ำดื่มหยอดเหรียญ รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล และประเมินความเสี่ยงน้ำดื่มหยอดเหรียญ กำหนดแผนการดำเนินงานลดความเสี่ยง และเตรียมการบริหารจัดการต่าง ๆ การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ การออกข้อกำหนด/เทศบัญญัติท้องถิ่น เรื่องการควบคุมกิจการน้ำดื่มหยอดเหรียญ น้ำดื่มบรรจุขวด จัดทำทะเบียนการรับรองและการออกใบอนุญาต การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำดื่มหยอดเหรียญ น้ำดื่มบรรจุขวด และการทบทวนแผน การปรับปรุงให้มีมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. เอกสารอ้างอิง

1. กรมอนามัย. สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ. คู่มือปฏิบัติน้ำดื่มหยอดเหรียญ การประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2553. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2557.
2. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. การวิจัยสถานการณ์ความปลอดภัยของการบริโภคน้ำที่ผลิตจากเครื่องผลิตน้ำดื่มหยอดเหรียญ, 2551.
3. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535. ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 109 (ลงวันที่ 5 เมษายน 2535), 2535.
4. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 61 (พ.ศ. 2524). เรื่อง น้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท, 2524.
5. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 284 (พ.ศ. 2547). เรื่อง น้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท (ฉบับที่ 5), 2547.
6. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 362). เรื่อง น้ำบริโภคจากน้ำดื่มอัดโนมัติ พ.ศ. 2556, 2556.
7. ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลากฉบับที่ 31 (พ.ศ. 2553) เรื่อง ให้น้ำดื่มหยอดเหรียญอัดโนมัติเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก, 2553.

5. แผนภูมิการทำงาน

ขั้นตอน ที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	มาตรฐาน คุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
ระยะเตรียมการ					
1		2 วัน	ผู้รับผิดชอบมีความรู้ ทางด้านสาธารณสุข และ การจัดการน้ำบริโภค	- คำสั่งแต่งตั้ง/ มอบหมาย ผู้รับผิดชอบ(ต้องมี ความรู้ทางด้าน สาธารณสุขและการ จัดการน้ำบริโภคหรือ คณะทำงาน/เอกสาร มอบหมายงาน - มีการประชุม คณะกรรมการฯ	ผู้รับผิดชอบที่ ได้รับการแต่งตั้ง หรือมอบหมาย
ระยะดำเนินการ					
2		2-3 วัน	ตามคู่มือปฏิบัติตู้น้ำดื่ม หยอดเหรียญ เรื่อง แนวทางการควบคุม คุณภาพตู้น้ำดื่มหยอด เหรียญ	1. ทะเบียนข้อมูล ผู้ประกอบการ -ตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ -น้ำดื่มบรรจุขวด (ข้อมูลส่วนบุคคลและ ช่องทางการติดต่อ) 2. ข้อมูลสุ่มลักษณะ ของ -ตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ -น้ำดื่มบรรจุขวด ซึ่งประกอบด้วย แผนที่ แผนที่ ตั้ง และข้อมูลอื่นๆ ตามแบบสำรวจฯ	ผู้รับผิดชอบที่ ได้รับการแต่งตั้ง หรือมอบหมาย
3		7 วัน	- ข้อมูลถูกต้องครบถ้วน เป็นปัจจุบัน และรวบรวม ไว้อย่างเป็นระบบ - ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ พร้อมใช้งาน	- เอกสารสรุปข้อมูล พื้นฐาน ตามขั้นตอน ที่ 2 และสภาพ ปัญหาตู้น้ำดื่มหยอด เหรียญ น้ำดื่มบรรจุ - แนวทาง และ มาตรการการ แก้ปัญหาที่สอดคล้อง กับความเสี่ยงที่ ค้นพบ	ผู้รับผิดชอบที่ ได้รับการแต่งตั้ง หรือมอบหมาย

ขั้นตอน ที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	มาตรฐาน คุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
4	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> การพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่/ เครื่องข่ายที่เกี่ยวข้อง </div> 	2 วัน	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีความรู้ด้านการดูแลตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญและการจัดการคุณภาพน้ำบริโภค	1. เอกสารโครงการ/ภาพกิจกรรมที่แสดงถึงการพัฒนาศักยภาพ <ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ - ผู้ประกอบการ - อาสาสมัคร ในชุมชน โรงเรียน เป็นต้น 2. มีหลักฐานแสดงถึงการดำเนินงานของเครื่องข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น การพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ	ผู้รับผิดชอบที่ได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมาย
5	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> การออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เรื่อง การควบคุมกิจการตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ น้ำดื่มบรรจุขวด </div> 	6 เดือน	<ul style="list-style-type: none"> - บทบัญญัติของกฎหมายที่ให้อำนาจ - ขั้นตอนและกระบวนการตามที่กฎหมายกำหนด - วิธีประกาศใช้ตามกฎหมาย 	1. ข้อบัญญัติท้องถิ่นยังไม่มีผลบังคับใช้ แต่มีหลักฐานร่าง ข้อบัญญัติการควบคุมกิจการตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ น้ำดื่มบรรจุขวด อยู่ระหว่างดำเนินการ รออนุมัติจากสภาฯ 2. มีข้อบัญญัติท้องถิ่นตามกฎหมาย <ul style="list-style-type: none"> - การประกาศใช้เทศบัญญัติ การควบคุมกิจการตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ น้ำดื่มบรรจุขวด	ผู้รับผิดชอบที่ได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมาย

ขั้นตอน ที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	มาตรฐาน คุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
6	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> วางแผนตรวจประเมินคุณภาพ ตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ น้ำดื่มบรรจุขวด </div>	7 วัน	- แผนการดำเนินงานและ กรอบเวลาในการ ดำเนินงานขั้นตอนที่ ชัดเจน ถูกต้องตามหลัก วิชาการ	แผนและรายงานการ ตรวจประเมิน คุณภาพตู้น้ำดื่ม หยอดเหรียญและน้ำ ดื่ม บรรจุขวด	ผู้รับผิดชอบที่ ได้รับการแต่งตั้ง หรือมอบหมาย
7	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> การเฝ้าระวังคุณภาพ ตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ น้ำดื่มบรรจุขวด </div>	14 วัน	- ตรวจวิเคราะห์ด้วยชุด ทดสอบภาคสนาม - ตรวจวิเคราะห์ทาง ห้องปฏิบัติการ <u>น้ำดื่ม</u> 1. น้ำประปาใช้เกณฑ์ คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ กรมอนามัย พ.ศ.2563 (21 พารามิเตอร์) หรือ เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ น้ำประปาเพื่อการเฝ้า ระวังฯของการประปาส่วน นครหลวง 2. น้ำบาดาล ใช้เกณฑ์ มาตรฐานคุณภาพน้ำ บาดาลเพื่อการอุปโภค บริโภคของกรมทรัพยากร น้ำบาดาล <u>น้ำปลายท่อ</u> ใช้เกณฑ์มาตรฐานตาม ประกาศกระทรวง สาธารณสุข เรื่อง น้ำบริโภคในภาชนะบรรจุ ปิดสนิท	1. ผลการตรวจเฝ้า ระวังคุณภาพน้ำด้วย ชุดทดสอบทุก 4 เดือน (ตามฤดูกาล) 2. ผลการตรวจ คุณภาพน้ำทาง ห้องปฏิบัติการอย่าง น้อยปีละ 1 ครั้ง โดยสุ่มตัวอย่าง ดังนี้ 2.1) น้ำดื่มจาก หน่วยผลิตก่อนจ่าย เข้าระบบ 1 ตัวอย่าง หรือขอเอกสารจาก หน่วยผลิต 2.2) น้ำปลายท่อจาก หัวจ่ายหรือจุดบรรจุ น้ำ 1 ตัวอย่าง ตรวจ วิเคราะห์ฯตามเกณฑ์ มาตรฐานที่กำหนด แต่หากผลการตรวจ วิเคราะห์ฯ น้ำดื่ม หรือน้ำเข้าระบบผ่าน เกณฑ์ทางด้านเคมี (เคมีทั่วไป โลหะหนัก โลหะหนักเป็นพิษ รวม 16 พารามิเตอร์) อาจจะตรวจวิเคราะห์ เฉพาะทางด้าน กายภาพและ แบคทีเรียก็ได้ โดยสุ่มเก็บ 10% ของ จำนวนตู้น้ำหยอด เหรียญทั้งหมด กรณี น้ำบรรจุขวดต้องเก็บ ตัวอย่างในสถาน ประกอบการทุกแห่งที่ มีในพื้นที่	ผู้รับผิดชอบที่ ได้รับการแต่งตั้ง หรือมอบหมาย

ขั้นตอน ที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	มาตรฐาน คุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
ระยะติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์					
8	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 20px; text-align: center;"> สรุปผล/ทบทวนสถานการณ์ คุณภาพน้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำ ดื่มบรรจุขวด </div>	14 วัน	สรุปผลการดำเนินงาน	1.เอกสารสรุปผลการ ดำเนินงานพัฒนา คุณภาพน้ำดื่ม หยอดเหรียญ/น้ำดื่ม บรรจุขวด 2.สรุปและทบทวน สถานการณ์การ คุณภาพน้ำดื่ม หยอดเหรียญ/น้ำดื่ม บรรจุขวดตาม สภาพแวดล้อมที่ เปลี่ยนไป	ผู้รับผิดชอบที่ ได้รับการแต่งตั้ง หรือมอบหมาย

6. รายละเอียดของขั้นตอนการปฏิบัติงาน

6.1 ระยะเตรียมการ

(1) กำหนดผู้รับผิดชอบ

ผู้บริหารท้องถิ่น/หน่วยงานกำหนดผู้รับผิดชอบงานการจัดการคุณภาพน้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำดื่มบรรจุขวด ในรูปคณะทำงาน/บุคคล อาจพิจารณาแต่งตั้งคณะทำงานโดยพิจารณาจากความจำเป็น อาจมีบุคลากรภายในและภายนอกหน่วยงานอื่น ๆ มาร่วมดำเนินการ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่แตกต่างกันออกไป หากเป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพน้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำดื่มบรรจุขวด จะต้องมีความรู้หรือประสบการณ์การจัดการน้ำบริโภค

6.2 ระยะดำเนินการ

(2) สํารวจ จัดทำฐานข้อมูล วิเคราะห์สถานการณ์น้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำดื่มบรรจุขวด

สํารวจข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนตู้จำหน่ายน้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำดื่มบรรจุขวด ที่อยู่ในพื้นที่สถานที่ตั้ง คุณลักษณะของตู้จำหน่ายน้ำ และ การปรับปรุงคุณภาพน้ำก่อนเข้าสู่กระบวนการผลิตน้ำดื่มของตู้จำหน่ายน้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำดื่มบรรจุขวด การขออนุญาตจัดตั้งหรือดำเนินการ ระบบการควบคุมคุณภาพน้ำ การบำรุงรักษาเครื่องมือ/อุปกรณ์ ทั้งนี้ต้องตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลเพื่อนำไปวางแผนในขั้นต่อไป

(3) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินความเสี่ยงน้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำดื่มบรรจุขวด

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ/ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการรวบรวมและประมวลผลข้อมูลไว้อย่างเป็นระบบสามารถนำมาใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ แล้วนำผลการวิเคราะห์ข้อมูล เสนอต่อผู้บริหารเพื่อดำเนินการตามแผนของการตรวจสอบคุณภาพและออกข้อกำหนดท้องถิ่นที่จะนำไปควบคุมการดำเนินงานกิจการตู้จำหน่ายน้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำดื่มบรรจุขวด

(4) การพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่/เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

ผู้บริหารท้องถิ่น/หน่วยงานสนับสนุนให้มีการจัดอบรม การศึกษาดูงาน หรือกิจกรรมที่มุ่งเน้นการส่งความรู้ความเข้าใจ เพิ่มพูนทักษะ และแนวคิดใหม่ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบคุณภาพน้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำดื่มบรรจุขวด รวมถึงการสนับสนุนส่งเสริมให้เข้าร่วมการอบรม/ศึกษาดูงานกับหน่วยงานภายนอก

(5) การออกข้อกำหนด/เทศบัญญัติท้องถิ่นเรื่องการควบคุมกิจการตู้จำหน่ายน้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำดื่มบรรจุขวด

ผู้รับผิดชอบจัดทำร่างข้อกำหนด/เทศบัญญัติท้องถิ่น เรื่องการควบคุมกิจการตู้จำหน่ายน้ำดื่มหยอดเหรียญ ผ่านนิติกรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เสนอความเห็นชอบในการยกร่าง

ข้อกำหนดท้องถิ่น แต่งตั้งคณะกรรมการกร่างข้อกำหนดท้องถิ่น ดำเนินการกร่างข้อกำหนดท้องถิ่นรับฟังความคิดเห็น/ การประชาพิจารณ์ เสนอร่างข้อกำหนดท้องถิ่น ลงนามตราข้อกำหนดท้องถิ่น และประกาศใช้ข้อกำหนดท้องถิ่น ซึ่งขั้นตอนการออกข้อกำหนดนี้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

(6) วางแผนตรวจประเมินคุณภาพตุน้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำดื่มบรรจุขวด

ผู้รับผิดชอบวางแผนตรวจประเมินคุณภาพตุน้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำดื่มบรรจุขวด กำหนดขั้นตอน และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการตรวจประเมิน

(7) การเฝ้าระวังคุณภาพตุน้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำดื่มบรรจุขวด

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ/ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบ/เฝ้าระวังด้านคุณภาพตุน้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำดื่มบรรจุขวด ซึ่งสามารถดำเนินการได้โดยการเก็บตัวอย่างส่งตรวจ ณ ห้องปฏิบัติการเพื่อวิเคราะห์คุณภาพน้ำ บริโภคทางด้านกายภาพ เคมี แบคทีเรีย อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง/ปี และเก็บตัวอย่างน้ำเพื่อตรวจวิเคราะห์ทางด้าน แบคทีเรียโดยใช้ชุดตรวจสอบอย่างง่ายในภาคสนาม อย่างน้อย 1 ครั้ง/เดือน

6.3 ระยะเวลาติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์

(8) สรุปผล/ทบทวนสถานการณ์คุณภาพตุน้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำดื่มบรรจุขวด

จัดทำสรุปผลและทบทวนการดำเนินงานทั้งหมด เป็นไปตามแผนที่กำหนดและสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้และป้องกันมิให้เกิดขึ้นอีก รวมทั้งข้อเสนอแนะ/ปรับปรุงเพื่อเตรียมการรองรับปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตต่อผู้บริหาร

7. คำนิยาม

กิจการตุน้ำดื่มหยอดเหรียญ หมายถึง สถานที่ที่ทำการผลิตน้ำบริโภคบรรจุขวดหรือใส่ในภาชนะต่าง ๆ โดยมีการจ่ายเงินเป็นค่าน้ำบริโภค ณ สถานที่จ่ายน้ำ

น้ำดื่มบรรจุขวด หมายถึง น้ำที่ผ่านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้มีความสะอาดปราศจากเชื้อโรค และสารเคมีที่เป็นพิษต่อร่างกาย อีกทั้งยังปราศจากสีและกลิ่น โดยมีการบรรจุในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท และมีขนาดต่าง ๆ กัน

8. แบบฟอร์ม/เอกสารที่เกี่ยวข้อง

- 8.1 คู่มือแนวทางการจัดการตุน้ำดื่มหยอดเหรียญ
- 8.2 แบบตรวจประเมินตุน้ำดื่มหยอดเหรียญ
- 8.3 คู่มือการสุ่มเก็บ การบรรจุและการเก็บรักษาตัวอย่างน้ำบริโภค
- 8.4 คู่มือการใช้ชุดทดสอบภาคสนามต่าง ๆ เช่น ชุดตรวจโคลิฟอร์มแบคทีเรีย หรือ อ 13
- 8.5 แบบฟอร์มการเก็บตัวอย่างน้ำส่งตรวจวิเคราะห์ข้อมูลตามระบบเฝ้าระวัง

ภาคผนวก

แบบประเมินมาตรฐานคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Environmental Health Accreditation : EHA)

ประเด็นงานที่ 2.1 การจัดการคุณภาพน้ำประปา (ผลิตโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.))
รหัสการรับรอง EHA : 2001 ให้มีผลการดำเนินงานตามเงื่อนไขตารางที่ 1 ดังนี้

องค์ประกอบที่ 6 การจัดการกระบวนการ คะแนนเต็ม 100 คะแนน

ตารางที่ 1 แสดงข้อกำหนดเงื่อนไขการ “ผ่าน” เกณฑ์การประเมินกระบวนการจัดการคุณภาพน้ำประปา (ผลิตโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.))

ผ่าน	มีผลการดำเนินงานได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่า 60 คะแนน
ไม่ผ่าน	ไม่สามารถดำเนินการได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด

ตารางที่ 2 แสดงการแจกแจงคะแนนกระบวนการจัดการคุณภาพน้ำประปา (ผลิตโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.))

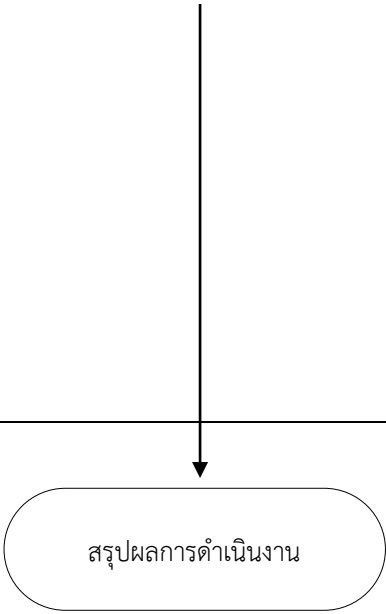
ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ใน หน้าข้อความ “มีการดำเนินการ” หรือ “ไม่มีการดำเนินการ” ในช่อง “ผลการประเมิน(A)” และระบุผลคะแนนที่ได้ในช่อง “คะแนนที่ได้ (B)” โดยพิจารณาให้คะแนนตาม “หลักฐาน” ที่ปรากฏกรณี “ไม่มีการดำเนินการ” ระบุคะแนนที่ได้ เป็น “0”

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	ผลการประเมิน(A)	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้ (B)	หลักฐาน
ระยะเตรียมการ					
1		☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการดำเนินการ	10		- คำสั่งแต่งตั้ง/มอบหมายผู้รับผิดชอบคณะกรรมการ/เอกสารมอบหมายงาน (5 คะแนน) - มีรายงานประชุมคณะกรรมการ (5 คะแนน)
ระยะดำเนินการ					
2		☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการดำเนินการ	15		1. ข้อมูลการให้บริการน้ำประปาในเขตพื้นที่ อปท. ประกอบด้วย 1. ข้อมูลการให้บริการน้ำประปาในเขตพื้นที่ อปท. ประกอบด้วย - ความครอบคลุมของการให้บริการประชาชน จำนวนครัวเรือน ประชากรในพื้นที่ - ข้อมูลแหล่งน้ำดิบ กำลังการผลิต อัตราการจ่ายน้ำของหน่วยให้บริการ หรือข้อมูลองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับระบบผลิตน้ำประปาในความเสี่ยง - เส้นท่อ/แนวการจ่ายน้ำให้ประชาชน/จุดเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ

ขั้นตอน ที่	ผังกระบวนการ	ผลการประเมิน(A)	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้ (B)	หลักฐาน
	↓				<p>ต้นท่อ ปลายท่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - แผนผังอธิบายกระบวนการผลิตน้ำประปาตามหลักวิชาการ(Water Supply System) - ข้อมูลการร้องเรียนด้านการบริการ การจัดการ และคุณภาพน้ำประปา (7 คะแนน) <p>2.มีรายงานหรือบทสรุปการวิเคราะห์สถานการณ์ระบบประปาตามข้อมูล หัวข้อที่ 1 (3 คะแนน)</p> <p>3.มีการจัดทำระบบข้อมูล หรือฐานข้อมูลทะเบียนระบบประปาและจัดทำเป็นแฟ้มข้อมูลพร้อมบันทึกลงในระบบคอมพิวเตอร์ หรือ อื่น ๆ ซึ่งต้องมีข้อมูลครบถ้วนตามจำนวนระบบประปาที่ดูแล (5 คะแนน)</p>
3	<pre> graph TD A[วิเคราะห์ระบบประปาและบุคลากรที่ดูแลระบบ] --> B{ประเมินจุดเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของระบบประปา} B --> C[ความเสี่ยงไม่สำคัญ] B --> D[ความเสี่ยงสำคัญ] C --> E[การป้องกันความเสี่ยง] D --> F[กำหนดมาตรการในการควบคุมความเสี่ยง] F --> B G[ดำเนินการแก้ไข] --> B G --> H[การป้องกันความเสี่ยง] </pre>	☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการดำเนินการ	15		<p>1.มีเอกสารข้อมูลผลการวิเคราะห์ รู้สภาพปัญหา ประเมินจุดเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของจุดเสี่ยงที่ต้องควบคุมในระบบประปา (ปริมาณน้ำที่จะผลิต/คุณภาพน้ำดิบ/คุณภาพน้ำจ่ายต้นทาง/คุณภาพน้ำ ปลายท่อหรือหน้ามาตรบ้านผู้ใช้น้ำ ฯลฯ) (10 คะแนน)</p> <p>2.มีแผนพัฒนาปรับปรุงระบบประปาการเฝ้าระวัง และแผนสนับสนุนที่เกี่ยวข้อง เช่น การพัฒนาบุคลากร วิชาการ (5 คะแนน)</p>

ขั้นตอน ที่	ผังกระบวนการ	ผลการประเมิน(A)	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้ (B)	หลักฐาน
4	<div style="text-align: center;">↓</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px auto; width: 80%;"> การพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ ผู้ดูแลระบบประปา และ อาสาสมัคร, แขนงนำในการเฝ้า ระวังคุณภาพน้ำประปา </div> <div style="text-align: center;">↓</div>	☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการดำเนินการ	15		1.มีแผนงาน/โครงการอบรมผู้ดูแลระบบประปา หรือสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับระบบประปา (3 คะแนน) 2.มีแผนงบประมาณโครงการอบรมอาสาสมัครแกนนำในการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปาด้วยชุดทดสอบภาคสนาม (2 คะแนน) 3.มีการอบรมผู้ดูแลระบบประปาอย่างน้อย 1 ครั้ง หรือผู้ดูแลระบบประปาได้รับการอบรม อย่างน้อย 1 คน กรณีมีประสบการณ์การดูแลระบบประปามากกว่า ๑ ปีให้พิจารณาการ Refresh ความรู้เทคนิคจากการอบรมหน้างานผลิต (On the job training) จากหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญในพื้นที่ เช่น การประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค เป็นต้น (5 คะแนน) 4.มีการอบรมอาสาสมัคร, แขนงนำในการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปาด้วยชุดทดสอบภาคสนาม (5 คะแนน)
5	<div style="text-align: center;">↓</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px auto; width: 80%;"> พัฒนา/ปรับปรุงระบบประปา </div> <div style="text-align: center;">↓</div>	☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการดำเนินการ	15		1.มีแผนพัฒนาและรายงานการดำเนินการตามแผนฯและกำหนดเวลา (5คะแนน) 2.มีผลการตรวจสอบระบบตามมาตรฐานคุณภาพงาน (10 คะแนน)
ระยะติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์					
6	<div style="text-align: center;">↓</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px auto; width: 80%;"> การเฝ้าระวัง คุณภาพน้ำประปา </div> <div style="text-align: center;">↓</div>	☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการดำเนินการ	20		1.มีสรุปผลการเฝ้าระวังด้วยชุดทดสอบ อ.31/ อ.11 ทุกเดือน (5 คะแนน) 2.มีผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำประปาตามเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ พ.ศ.2563 (21 parameter) ทางห้องปฏิบัติการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (5 คะแนน) 3.มีรายงานสรุปข้อมูลสถานการณ์เฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปา (5 คะแนน) 4.มีแผนการสื่อสารความเสี่ยง/

ขั้นตอน ที่	ผังกระบวนการ	ผลการประเมิน(A)	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้ (B)	หลักฐาน
					ประชาสัมพันธ์รายงานคุณภาพ น้ำประปาและมีการเผยแพร่รายงาน สถานการณ์คุณภาพน้ำประปาผ่าน ช่องทางประจำสำหรับเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารและผลงานของอปท. ตามแบบประเมินประสิทธิภาพของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (LPA) 2564 ด้านที่ 5 ธรรมภิบาล หน้า 8 - 9 (5 คะแนน)
7		☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการดำเนินการ	10		รายงานสรุปผลการดำเนินงาน ประจำปี (10 คะแนน)
รวมคะแนน			100		

แบบประเมินมาตรฐานคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Environmental Health Accreditation : EHA)

ประเด็นงานที่ 2.2 การจัดการคุณภาพน้ำประปา (ผลิตโดยหน่วยงานอื่น) รหัสการรับรอง EHA : 2002
ให้มีผลการดำเนินงานตามเงื่อนไขตารางที่ 3 ดังนี้

องค์ประกอบที่ 6 การจัดการกระบวนการ คะแนนเต็ม 100 คะแนน

ตารางที่ 3 แสดงข้อกำหนดเงื่อนไขการ “ผ่าน” เกณฑ์กระบวนการจัดการคุณภาพน้ำประปา (ผลิตโดยหน่วยงานอื่น)

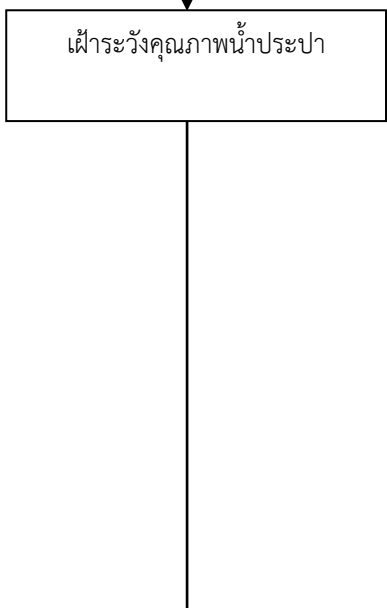

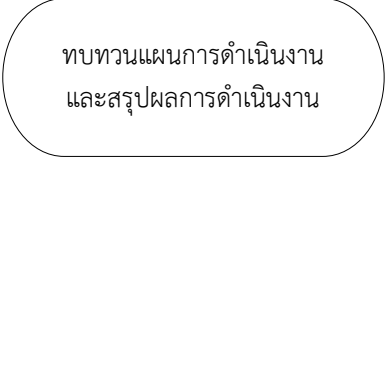
ผ่าน	มีผลการดำเนินงานได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่า 60 คะแนน
ไม่ผ่าน	ไม่สามารถดำเนินการได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด

ตารางที่ 4 แสดงการแจกแจงคะแนนกระบวนการจัดการคุณภาพน้ำประปา (ผลิตโดยหน่วยงานอื่น)

ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ใน หน้าข้อความ “มีการดำเนินการ” หรือ “ไม่มีการดำเนินการ” ในช่อง “ผลการประเมิน(A)” และระบุผลคะแนนที่ได้ในช่อง “คะแนนที่ได้ (B)” โดยพิจารณาให้คะแนนตาม “หลักฐาน” ที่ปรากฏกรณี “ไม่มีการดำเนินการ” ระบุคะแนนที่ได้ เป็น “0”

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	ผลการประเมิน(A)	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้ (B)	หลักฐาน
ระยะเตรียมการ					
1		☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการดำเนินการ	10		- มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพน้ำประปาของอปท. ที่มีหน่วยบริการน้ำประปาในพื้นที่เป็นองค์ประกอบอย่างน้อย 1 คน (5 คะแนน) - มีรายงานการประชุมคณะกรรมการฯ (5 คะแนน)
ระยะดำเนินการ					

2	<div style="text-align: center;">↓</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px auto; width: 80%;">วิเคราะห์สถานการณ์คุณภาพน้ำประปาที่ให้บริการในพื้นที่</div> <div style="text-align: center;">↓</div>	☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการดำเนินการ	20	<p>1.มีการนำข้อมูลคุณภาพน้ำประปาจากหน่วยผลิตที่ให้บริการในพื้นที่ หรือจากหน่วยงานอื่น หรือ อปท. ตรวจสอบเอง มาวิเคราะห์สถานการณ์คุณภาพน้ำประปา (5 คะแนน)</p> <p>2.มีการจัดทำสรุปสถานการณ์คุณภาพน้ำประปาในพื้นที่ (10 คะแนน)</p> <p>3.วิเคราะห์ประเด็นปัญหาคุณภาพน้ำประปาในพื้นที่ (5 คะแนน)</p>
3	<div style="text-align: center;">↓</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px auto; width: 80%;">วางแผนและกำหนดประเด็นการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปาและจุดเก็บตัวอย่าง</div> <div style="text-align: center;">↓</div>	☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการดำเนินการ	10	<p>มีแผนการดำเนินงานเฝ้าระวังในพื้นที่ตามประเด็นปัญหาที่วิเคราะห์ไว้ในขั้นตอนที่ 2 อย่างชัดเจน โดย</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ กำหนดผู้รับผิดชอบ ✓ ระยะเวลาดำเนินการ ✓ จุดเก็บตัวอย่าง ✓ แผนที่แสดงระยะห่างจากระบบผลิตถึงจุดเก็บปลายทาง ✓ จำนวนตัวอย่าง <p>(10 คะแนน)</p>
4	<div style="text-align: center;">↓</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px auto; width: 80%;">พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่/เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง</div> <div style="text-align: center;">↓</div>	☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการดำเนินการ	10	<p>1. มีเอกสารโครงการ / ภาพกิจกรรมที่แสดงถึงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครในการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปาในพื้นที่ ได้แก่ กลุ่ม อสม. แกนนำชุมชน แกนนำนักเรียน ฯลฯ (5 คะแนน)</p> <p>2. มีเครือข่ายในการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในชุมชน โดยมีทะเบียนเครือข่ายฯ ที่ระบุชื่อประเภทแกนนำช่องทางการติดต่อ (5 คะแนน)</p>

5		☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการดำเนินการ	25	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีหลักฐานแสดงถึงการดำเนินงานของเครือข่ายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพตามขั้นตอนที่ 4 (10 คะแนน) 2. มีสรุปผลการเฝ้าระวังด้วยชุดทดสอบ อ.31/ อ.11 ทุก 4 เดือน (ตามฤดูกาล) ให้ผู้บริหารรับทราบ (5 คะแนน) 3. มีผลการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการประจำปี หรือจากหน่วยผลิตที่ให้บริการในพื้นที่ หรือ อปท. ดำเนินการส่งตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการเอง ตามเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ พ.ศ.2563 (10 คะแนน)
6		☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการดำเนินการ	15	<p>มีหลักฐาน/เอกสารแสดงการแจ้งผลการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปาให้หน่วยผลิตทราบ เช่น ส่งหนังสือแจ้งหน่วยงาน หรือสรุปรายงานการประชุมที่มีหน่วยผลิตเข้าร่วมประชุม หรือมีหลักฐานที่แสดงว่าหน่วยผลิตรับทราบข้อมูลที่อปท.เฝ้าระวัง (15 คะแนน)</p>
ระยะติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์				
7		☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการดำเนินการ	10	<ol style="list-style-type: none"> 1. รายงานสรุปผลการดำเนินงานเฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปาประจำปี ตามเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้กรมอนามัย พ.ศ.๒๕๖๓ (๒๑ parameter) (5 คะแนน) 2. มีการทบทวนบริบทสถานการณ์สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงในพื้นที่และแนวทางส่งเสริมการเฝ้าระวังต่อไป (5 คะแนน)
รวมคะแนน			100	

แบบประเมินมาตรฐานคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Environmental Health Accreditation : EHA)

ประเด็นงานที่ 2.3 การจัดการคุณภาพน้ำดื่มหยอดเหรียญ น้ำดื่มบรรจุขวด รหัสการรับรอง EHA : 2003 ให้มีผลการดำเนินงานตามเงื่อนไขตารางที่ 4 ดังนี้

องค์ประกอบที่ 6 การจัดการกระบวนการ คะแนนเต็ม 100 คะแนน

ตารางที่ 5 แสดงข้อกำหนดเงื่อนไขการ “ผ่าน” เกณฑ์กระบวนการจัดการคุณภาพน้ำดื่มหยอดเหรียญ น้ำดื่มบรรจุขวด

ผ่าน	มีผลการดำเนินงานได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่า 60 คะแนน
ไม่ผ่าน	ไม่สามารถดำเนินการได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด

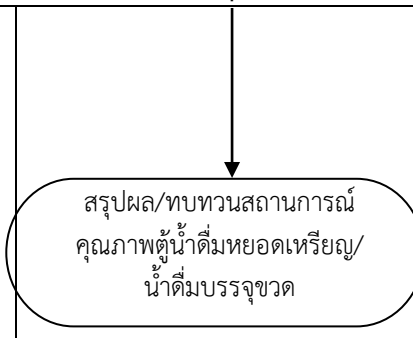
ตารางที่ 6 แสดงการแจกแจงคะแนนกระบวนการจัดการคุณภาพน้ำดื่มหยอดเหรียญ น้ำดื่มบรรจุขวด ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ใน หน้าข้อความ “มีการดำเนินการ” หรือ “ไม่มีการดำเนินการ” ในช่อง “ผลการประเมิน(A)” และระบุผลคะแนนที่ได้ในช่อง “คะแนนที่ได้ (B)” โดยพิจารณาให้คะแนนตาม “หลักฐาน” ที่ปรากฏกรณี “ไม่มีการดำเนินการ” ระบุคะแนนที่ได้ เป็น “0”

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	ผลการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้(B)	หลักฐาน
ระยะเตรียมการ					
1		☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการดำเนินการ	10		- คำสั่งแต่งตั้ง/มอบหมายผู้รับผิดชอบ ต้องมีความรู้ทางด้านสาธารณสุขและการจัดการน้ำบริโภคหรือคณะทำงาน/เอกสารมอบหมายงาน (5 คะแนน) - มีการประชุมคณะกรรมการฯ (5คะแนน)
ระยะดำเนินการ					
2		☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการดำเนินการ	10		1. ทะเบียนข้อมูลผู้ประกอบการ - น้ำดื่มหยอดเหรียญ - น้ำดื่มบรรจุขวด (ข้อมูลส่วนบุคคลและช่องทางกาติดต่อ) (5 คะแนน) 2. ข้อมูลสุ่มลักษณะของ - น้ำดื่มหยอดเหรียญ - น้ำดื่มบรรจุขวด ซึ่งประกอบด้วยแผนที่ แผนที่ ที่ตั้งและข้อมูลอื่นๆ ตามแบบสำรวจฯ (5 คะแนน)

ขั้นตอน ที่	ผังกระบวนการ	ผลการประเมิน	คะแนน เต็ม	คะแนนที่ ได้(B)	หลักฐาน
3	<p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลและ ประเมินความเสี่ยงด้านสุขภาพของ ตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ น้ำดื่มบรรจุขวด </div> <p style="text-align: center;">↓</p>	☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการดำเนินการ	10		1. เอกสารสรุปข้อมูล พื้นฐาน ตามขั้นตอนที่ 2 และสภาพปัญหาตู้น้ำดื่ม หยอดเหรียญ น้ำดื่มบรรจุ (5 คะแนน) 2. แนวทาง และมาตรการ การแก้ปัญหาที่สอดคล้อง กับความเสี่ยงที่ค้นพบ (5 คะแนน)
4	<p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> การพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่/ เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง </div> <p style="text-align: center;">↓</p>	☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการ ดำเนินการ	10		1. เอกสารโครงการ/ ภาพ กิจกรรมที่แสดงถึงการ พัฒนาศักยภาพ - เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ - ผู้ประกอบการ - อาสาสมัครในชุมชน โรงเรียน เป็นต้น (5 คะแนน) 2. มีหลักฐานแสดงถึงการ ดำเนินงานของเครือข่ายที่ เกี่ยวข้อง เช่น การพัฒนา ศักยภาพอาสาสมัครเฝ้า ระวังคุณภาพน้ำ (5 คะแนน)
5	<p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> การออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เรื่อง การควบคุมกิจการ ตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ น้ำดื่มบรรจุขวด </div> <p style="text-align: center;">↓</p>	☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการดำเนินการ	25		1. ข้อบัญญัติท้องถิ่นยังไม่มี ผลบังคับใช้แต่มีหลักฐาน ร่าง ข้อบัญญัติการควบคุม กิจการตู้น้ำดื่มหยอด เหรียญ น้ำดื่มบรรจุขวด อยู่ระหว่างดำเนินการ รออนุมัติจากสภาฯ (10 คะแนน) 2. มีข้อบัญญัติท้องถิ่นตาม กฎหมาย - การประกาศใช้ เทศบัญญัติการควบคุม กิจการตู้น้ำดื่มหยอด เหรียญ น้ำดื่มบรรจุขวด (25 คะแนน)

ขั้นตอน ที่	ผังกระบวนการ	ผลการประเมิน	คะแนน เต็ม	คะแนนที่ ได้(B)	หลักฐาน
6	<p>วางแผนตรวจประเมินคุณภาพตู้ น้ำดื่มหยอดเหรียญ/ น้ำดื่มบรรจุขวด</p>	☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการ ดำเนินการ	5		แผนและรายงานการตรวจ ประเมินคุณภาพตู้ น้ำดื่ม หยอดเหรียญและน้ำดื่ม บรรจุขวด (5 คะแนน)
7	<p>การเฝ้าระวังคุณภาพ ตู้ น้ำดื่มหยอดเหรียญ น้ำดื่มบรรจุขวด</p>	☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการ ดำเนินการ	25		1. ผลการตรวจเฝ้าระวัง คุณภาพน้ำด้วยชุดทดสอบ ทุก 4 เดือน (ตามฤดูกาล) (10 คะแนน) 2. ผลการตรวจคุณภาพน้ำ ทางห้องปฏิบัติการอย่าง น้อยปีละ 1 ครั้ง โดยสุ่มตัวอย่าง ดังนี้ 2.1) น้ำต้นท่อจากหน่วย ผลิตก่อนจ่ายเข้าระบบ 1 ตัวอย่าง หรือขอเอกสาร จากหน่วยผลิต โดย ผลการตรวจวิเคราะห์ทาง ห้องปฏิบัติการต้องยืนยันได้ ว่าแหล่งน้ำนั้นไม่มีปัญหา ทางด้านเคมี 2.2) น้ำปลายท่อจากหัว จ่ายหรือจุดบรรจุน้ำ ๑ ตัวอย่าง ตรวจวิเคราะห์ ตามเกณฑ์มาตรฐานที่ กำหนด แต่หากผลการ ตรวจวิเคราะห์ น้ำต้นท่อ หรือน้ำเข้าระบบผ่านเกณฑ์ ทางด้านเคมี (เคมีทั่วไป โลหะหนัก โลหะหนักเป็น พิษ รวม ๑๖ พารามิเตอร์) อาจจะตรวจวิเคราะห์ เฉพาะทางด้านกายภาพ และแบคทีเรียก็ได้ โดยสุ่ม เก็บ ๑๐% ของจำนวนตู้ น้ำดื่มหยอดเหรียญทั้งหมด กรณี น้ำบรรจุขวดต้องเก็บ ตัวอย่างในสถาน ประกอบการทุกแห่งที่มีใน พื้นที่ (15 คะแนน)

ขั้นตอน ที่	ผังกระบวนการ	ผลการประเมิน	คะแนน เต็ม	คะแนนที่ ได้(B)	หลักฐาน
ระยะติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์					
8		☐ มีการดำเนินการ ☐ ไม่มีการดำเนินการ	5		1.เอกสารสรุปผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ น้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำดื่มบรรจุขวด (2 คะแนน) 2.สรุปและทบทวนสถานการณ์การคุณภาพ น้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำดื่มบรรจุขวดตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป (3 คะแนน)
รวมคะแนน			100		

องค์ประกอบที่ 7 ผลลัพธ์ คะแนนเต็ม 100 คะแนน

คำชี้แจง : ให้พิจารณาผลการดำเนินงานการจัดการคุณภาพน้ำดื่มหยอดเหรียญ/ น้ำบรรจุขวด ในพื้นที่รับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามประเด็นการวัดที่กำหนด พร้อมระบุคะแนนในช่อง “คะแนนที่ได้ (C)”

- กรณี**
1. “มีผลการดำเนินงานเป็นจริง” ระบุคะแนนที่ได้ ตามที่ปรากฏในช่องคะแนนเต็ม
  2. “ไม่มีการดำเนินการ” ระบุคะแนนที่ได้ เป็น “ 0 ”
  3. หากมีประเด็นใดเพิ่มเติม สามารถระบุเหตุผลในช่อง “หมายเหตุ”

ประเด็นการวัด	หลักฐาน	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้ (C)	หมายเหตุ
1. การควบคุมการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 : น้ำดื่มหยอดเหรียญ	1.หลักฐานการออกใบอนุญาตของน้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำบรรจุขวด โดยมีเงื่อนไขการคิดคะแนนดังนี้ (A/B×50=คะแนนที่ได้) A:จำนวนที่ออกใบอนุญาต B:จำนวนทั้งหมด(จำนวนน้ำดื่มหยอดเหรียญ+สถานประกอบการน้ำดื่มบรรจุขวด)	50		
2. คุณภาพน้ำดื่มหยอดเหรียญ/น้ำบรรจุขวด	ผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำทางห้องปฏิบัติการ - ผลน้ำดิบ(ต้นท่อ) ผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำตามเกณฑ์มาตรฐานทางด้านเคมี (10 คะแนน) -ผลน้ำจากหัวจ่ายหรือจุดบรรจุน้ำ	50		ผลน้ำตามเกณฑ์มาตรฐานที่ใช้ตรวจวิเคราะห์ใน

	<p>(ปลายท่อ) ผ่านเกณฑ์มาตรฐานทางด้านกายภาพและแบคทีเรีย (40 คะแนน) โดยมีเงื่อนไขการคิดคะแนนดังนี้ (A/B×50=คะแนนที่ได้) A:จำนวนที่ผ่านมาตรฐาน (จำนวนน้ำตู้หยอดเหรียญ+น้ำบรรจุขวดจากสถานประกอบการ) B:จำนวนที่ส่งตรวจ(จำนวนตู้น้ำหยอดเหรียญ+สถานประกอบการน้ำบรรจุขวด)</p>			<p>มาตรฐานคุณภาพงาน SOP ชั้นตอนที่ 7</p>
รวมคะแนน	100			

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

Environmental Health

Environmental Health

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

